



8:62-66 Sacrifices and Celebration (continued)

1. Tishrei 8-22 Divrei haYamim II 7:9-10

2. Did they bring sacrifices and eat on Yom Kippur?

- No sacrifices, no eating (Ralbag 8:65)
- Sacrifices, no eating (Radak 8:65)
- Sacrifices and eating (Moed Katan 9a)

3. Talmud, Moed Katan 9a

אותה שנה לא עשו ישראל את יום הכפורים, והיו דואגים ואומרים שמא נתחייבו שונאיהן של ישראל כלייה! יצתה בת קול ואמרה להם "כולכם מזומנין לחיי העולם הבא." מאי דרוש? אמרו קל וחומר: ומה משכן שאין קדושתו קדושת עולם, וקרבתו יחיד [דנשיאים], דוחה שבת דאיסור סקילה, מקדש דקדושתו קדושת עולם וקרבתו צבור, ויום הכפורים דענוש כרת לא כל שכן! אלא אמאי היו דואגים? התם [קרבתו] צורך גבוה, הכא [משתה] צורך הדיוט. הכא נמי מיעבד ליעבדו, מיכל לא ניכלו ולא לישתו! אין שמחה בלא אכילה ושתיה.

That year, Israel did not fulfill Yom Kippur. They worried, saying, "Perhaps the 'enemies of Israel' are liable for destruction!" A small voice emerged and said to them, "All of you are prepared for the Next World." How did they deduce [that this was appropriate]? They argued logically: The Mishkan does not have eternal sanctity, and it was dedicated with private offerings [of the princes], and yet it overrode Shabbat which carries a death penalty. The Mikdash, which has eternal sanctity and is dedicated with a communal offering, and Yom Kippur [only] carries a *kareit* penalty, how much more so!

Then why were they worried? For the Mishkan [the korban] was for Gd, here [the feast] was for mundane use. Why did they not just perform the service, and not eat or drink? There is no joy without eating or drinking.

4. More King David Divrei haYamim II 6:42

5. Talmud, Moed Katan 9a

"לדוד עבדו ולישראל עמו" - בשלמא לישראל עמו דאחיל להו עון יום הכפורים, אלא לדוד עבדו מאי היא? אמר רב יהודה אמר רב: בשעה שביקש שלמה להכניס ארון למקדש דבקו שערים זה לזה, אמר שלמה עשרים וארבע רגנות ולא נענה, פתח ואמר "שאו שערים ראשיכם וגו' (תהילים כד)" ולא נענה, כיון שאמר "ד' אלקים אל תשב פני משיחך, זכרה לחסדי דוד עבדך, (דה"י ב' ו:מב)" מיד נענה. באותה שעה נהפכו פני שונאי דוד כשולי קדירה וידעו הכל שמחל לו הקב"ה על אותו עון:

"For His servant David and His nation Israel" – I understand "for His nation Israel," for He forgave them the sin of Yom Kippur. But what was "for His servant David"? Rav Yehudah cited Rav: When Solomon wished to bring the Aron into the Beit haMikdash, the gates stuck to each other. Solomon recited twenty-four songs and was not answered. He began with Psalm 24, "Gates, raise your heads," and he was not answered. When he said, "Hashem Elokim, do not turn back Your anointed one, remember the kindness of Your servant David," he was answered immediately. Then the faces of David's enemies became like the bottoms of pots, and all knew that Gd had forgiven him for that guilt.

6. Midrash, Shemot Rabbah 8:1

שלמה אמר הפסוק הזה בשעה שהכניס הארון לבית קדשי הקדשים. עשה ארון של י' אמות, כיון שהגיע לפתח בית המקדש היה הפתח של י' אמות והארון של י' אמות, ואין עשרה אמות יכולין להכנס בתוך י' אמות, ועוד שהיו טעונין בו. כיון שבא להכניסו לא היה יכול, עמד שלמה והיה מתבייש ולא היה יודע מה לעשות, התחיל להתפלל לפני הקב"ה. מה עשה שלמה? ארז"ל הלך והביא ארונו של דוד ואמר (ד"ה ב ו) "ד' אלקים אל תשב פני משיחך, "א"ר ברכיה בשם ר' חלבו באותה שעה חיה דוד... התחיל שלמה אומר (תהילים כד) "שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד, " אמרו לו השערים "מי הוא זה מלך הכבוד?" א"ל "ד' צבקות הוא מלך הכבוד סלה," כיון שאמר להם כן מיד שכחו, אלולי כן בקשו לרוץ את ראשו להמיתו.

Solomon recited this verse when he brought the Aron into the Holy of Holies. He made an Aron of 10 cubits. When he reached the entrance of the Beit haMikdash, the entrance was 10 cubits and the Aron was 10 cubits, and 10 cubits cannot fit into a 10 cubit space. Further, they were carrying it. When he came to bring it in, he couldn't do it. Solomon stood, embarrassed, not knowing what to do; he began to pray to Gd. What did Solomon do? Our Sages said he

brought David's casket and he said (Divrei haYamim II 6), "Hashem Elokim, do not turn back Your anointed one." Rabbi Berechiah cited Rabbi Chelbo: At that moment, David came back to life... Solomon began to say, "Gates, raise your heads, and be elevated, eternal entrances, and the King of Honour will enter!" The gates said to him, "Who is the King of Honour?" He said, "Hashem, Master of multitudes, is the King of Honour, selah!" When he said this, they immediately calmed down; had he not said it, they would have tried to crush his skull to kill him.

7. Rabbi Yitzchak Levi, **מלכות שלמה בירושלים (ה) הנפילה**

מתברר אפוא שגם מדרש זה, בדומה למדרשים האחרים על הנישואין לבת פרעה, סובב על שאלת מקומה של מלכות בשר ודם, כוחה ושלטונה, ביחס למלכותו של מלך מלכי המלכים. חלקו הראשון של המדרש ממשיל בעיה זו באמצעות מידות הארון הכלי המסמל את כיסא ד' במקדש. הארון שעשה שלמה אינו יכול להיכנס בפתחו של קודש הקודשים. בנסותו לכבוש למלכותו מקום מעבר לגבולות הראויים לה דוחק שלמה כביכול את רגלי השכינה, והארון שהוא עושה אינו יכול לשכון במקום מנוחתו כי אם בזכות חסדי דוד, שהכניע את עצמו לקב"ה גם במלכותו.

It is then clarified that this midrash, as well, like other midrashim regarding the marriage to Pharaoh's daughter, revolves around the question of the place of flesh-and-blood monarchy, its power and authority, in relation to the reign of the King of kings of kings. The first part of the midrash is a parable about this problem, through the medium of the dimensions of the Aron, a vessel representing Gd's Throne in the Sanctuary. Solomon's Aron could not enter the Holy of Holies. When he tried to conquer for his reign a place beyond the appropriate boundaries, Solomon pushed the legs of the Shechinah, so to speak. The Aron he made could not dwell in its place of rest other than in the merit of David's kindness, in that he humbled himself before Gd even in his reign.

Non-comprehensive review questions for Chapter 8

- 1> What are the three kinds of dedications found earlier in Tanach?
- 2> Why do we highlight the introduction of the Aron to the Beit haMikdash?
- 3> Why does King Solomon highlight King David's vision, but differ from his style?
- 4> What is the difference between rinah, tefillah and techinah?
- 5> What is King Solomon's first request for the Beit haMikdash?
- 6> Why does King Solomon emphasize having non-Jews answered in the Beit haMikdash?
- 7> Did the Jews celebrate on Yom Kippur?
- 8> What is the message of the midrashim that say the Aron can enter only due to David's merit?

Outline of Chapter 9

| | |
|---------|--|
| 9:1-9 | Hashem gives King Solomon a promise and warning for the future |
| 9:10-14 | Hiram, Solomon and 20 Unsatisfactory Cities? |
| 9:15-16 | The Milo and the Pharaoh |
| 9:17-19 | Solomon's Building Projects |
| 9:20-25 | Solomon's Work Crews |
| 9:26-28 | Solomon's Ships |

8. What do we know about King Solomon at this point?

- Positives
 - Connection with Hashem (The "friend"; Korbanot in Givon; Prophecy; Beit haMikdash; Dedication)
 - Character (Adoniyahu; David's instructions; Evyatar; Request of Gd; Zonot; Administration; Justice at Beit haMikdash)
 - Wisdom (Adoniyahu (2x); Request of Gd; Zonot; Administration; Perek 5; Chiram; Prosperity)
- Concerns
 - Halachah (Egyptian; Delaying construction of the Beit haMikdash)
 - Self-Aggrandizement (Request of Gd; Wealth; Horses; Grandeur of Beit haMikdash; Palace; Materials)
 - Alliances with other nations (Egypt; Tyre)

9:1-9 King Solomon's vision

9. Professor Yehuda Kil, Daat Mikra Melachim I pg. 48

מראה הלילה הראשון שזכה לו שלמה בתחילת מלכותו בגבעון ערוך כולו על דרך החיבה והריצוי. ד' מעניק לשלמה הרבה יותר ממה ששאל... ואילו מראה הלילה השני שזכה לו – שהיה דומה בדרגתו הנבואית לראשון – נענה ד' לשלמה רק לדברים ששאל... ועיקרו של המראה – אזהרה חמורה לשלמה ולישראל...

The first nighttime vision Solomon merited, at the start of his reign, in Givon, was entirely organized in a manner of affection and satisfaction. Gd granted Solomon much more than he asked... But in the second nighttime vision which he merited – which resembled the first in its prophetic level – Gd only responded to Solomon regarding that which he had requested... And the essence of the vision was a severe warning for Solomon and for Israel.

9:10-14 Hiram, Solomon and 20 Unsatisfactory Cities?

10. The land of Kavul

- Will not bear fruit Shabbat 54a
- Manacled in gold/silver Shabbat 54a
- People are trapped by the ground Shabbat 54a, Rashi
- No travel, because of bad land Radak

11. The original arrangement Melachim I 5:25

12. Talmud, Avodah Zarah 20a

"לא תחנם" – לא תתן להם חנייה בקרקע

"Do not show them favour [*chen*]" – Do not give them a camp [*chanayah*] in the land.

13. Rambam, Sefer haMitzvot, Prohibition 51

והמצוה הנ"א היא שהזהירנו מהושיב עובדי ע"ז בארצנו כדי שלא נלמד כפירתם והוא אמרו ית' (משפטי' כג לג) "לא ישבו בארצך פן יחטיאו אותך לי." ואילו רצה הגוי לעמוד בארצנו אינו מותר לנו זה עד שיקבל עליו שלא לעבוד עבודה זרה ואז יהיה איפשר לו לשכון. וזה יקרא (מתני' ב"מ ע ב מכות ח ב נגעים רפ"ג) גר תושב....

The 51st mitzvah is that He warned us not to settle idolaters in our land, lest we learn from their heresy, Shemot 23:33 says, "They shall not dwell in your land, lest they cause you to sin against Me." If a non-Jew wishes to live in our land, we may not permit this until he agrees not to worship idols; then he may live there. This is called a *ger toshav*....

14. Hiram gave Solomon cities? Divrei haYamim II 8:1-2

15. Radak to Melachim I 9:10

ובבנינים האלה נשא וסייע חירם את שלמה בעצי ארזים ובעצי ברושים ובזהב, ובגמול זה גמלוהו המלך שלמה ונתן לו עשרים עיר בארץ הגליל... ובדברי הימים אומר כי חירם נתן לשלמה עשרים עיר בארצו והושיב שם בני ישראל... וזה עשו לחזק הברית ביניהם. וזכר בזה הספר מה שנתן שלמה לחירם וזכר בדברי הימים מה שנתן חירם לשלמה:

And in these buildings Hiram elevated and supported Solomon, with cedar wood and cypress wood and gold. In return, King Solomon aided him, giving him 20 cities in the Galil... And in Divrei haYamim it said that Hiram gave Solomon 20 cities in his land and he settled Jews there... And they did this to strengthen the pact between them. And it mentioned in this book that which Solomon gave to Hiram, and it mentioned in Divrei haYamim that which Hiram gave to Solomon.

16. Abarbanel to Melachim I 9:10-13

אחשוב אני ששלמה נתן לחירם בכל שנה ושנה כמו שנזכר למעלה חטים ושמן כמות רב למאכל ביתו, ואחרי שכלה את כל מלאכתו ראה לתת לחירם עיירות מארץ הגליל, לא שישתעבדו העירות ההם לחירם ולא שיהיה אדון עליהם וישתעבדו במ ישראל הדרים בהם אל מלך צור, כי יהיה שלמה בזה עובר על מצות התורה, אבל היה ענין המתנה שבאותה העיירות יגבה בכל שנה ושנה החטים והשמן אשר היה נותן אליו, והיו אם כן הפירות לחירם ומשפט הערים ואדנותם היה לשלמה, ולכן נתנם אליו בארץ הגליל שהיא ארץ חטה ושעורה ארץ זית שמן ודבש. ואולי היה הענין שעבדי חירם יזרעו ויקצרו שמה ויהיו עובדי אותם הארצות, שיהיה פרים שוה יותר ויותר מאשר התנדב לתת לו:

והנה חירם יצא לראות הערים ההם, ר"ל אם יוכל להוציא בכל שנה ושנה מהם החטים והשמן אשר נתן לו שלמה, ולא ישרו בעיניו, כי נראה לו שלא יתנו אותם העיירות כל כך חטה ושמן, ולכן קרא אותם ארץ כבול, שענינו ארץ שאינה עושה פירות, כמו שפירשוהו חז"ל בפרק במה בהמה יוצאה (שבת פ"ה דף נ"ד ע"א). הנה אם כן לא היה המתנה כי אם בפירות לא בקרקע הארץ. ואמנם בספר דברי הימים הודיע שלפי שהעיירות ההמה לא ישרו בעיני חירם בנאם שלמה, ולזה אמר שם אשר נתן חירם לשלמה, שהכוונה שהחזירים אליו, כי ממנו היו בראשונה, והוא בנאם אח"כ להראות שאינם רעות כמו שנראה לחירם, ויושב בהם את ישראל כי מפני שאנשי חירם לא נתישבו בהם לחרוש ולזרוע הושיב בהם שלמה את בני"י לעשותו, והיה נותן משלו אל חירם שנה בשנה החטים והשמן אשר נדר לתת לו. הנה א"כ הספור כלו א' הוא בכאן ובד"ה בלי חלוף כלל...

9:15-22, 26-27 Who does the work? Who pays for it?

17. More about the labourers Melachim I 5:27-28, Divrei haYamim I 22:2, Divrei haYamim II 2:16-17

18. Rashi to Melachim I 5:27

ויהי המס - עולה לשכר של שלשים אלף איש:

19. Abarbanel to Melachim I 9:25

ואחרי שזכר גודל ההוצאה אשר עשה שלמה בבנינים ובעבודת בית המקדש, והודיע עם זה שלא העלה מס מישראל וגם לא מהגרים כי אם בעבודת הגוף בבנינים, ראה להודיע אם כן מאין באה לו כל כך זהב לעשות ההוצאה הרבה ההיא, והנה לא לקח מאשר הניח דוד אביו כי כלו שם ונתן באוצרות בית ד', ואמר שהזהב אשר היה לשלמה הביא אותו באניות מאופיר ומשם היה לו כל זה.

20. Abarbanel to Melachim I 9:24

התבאר שהיה הכוונה בכל הספור הזה שעשה שלמה בנינים רבים גדולים ועצומים, ולא העלה מס מישראל ולא עשו נדבה ולא תרומה הם מעצמם כאשר עשו אנשי המדבר למעשה המשכן, כי לא לקח מהם בלתי מס עבדות הגרים אשר זכר.

21. Rabbi Yitzchak Levi, (ב) בית ד' (ב) מלכות שלמה בירושלים

במקדש, לעומת זאת, בולט הצד המלכותי והממלכתי. עם ישראל כבר התייצב במדינתו וכוונן מלוכה, ובניין המקדש נעשה כחלק מן המצוות הממלכתיות (לאחר העמדת מלך והכרתת עמלק). על אופיו הממלכתי-מלכותי של בניין המקדש יעידו גם הקשרים שהתנהלו עם מדינות שכנות סביב עניין זה (ראה מ"א ה', טז-לב). העם עצמו אינו קרוב כלל לעניין המקדש: הלוא בתקופת שילה הייתה בארץ עבודה זרה, וגם בהיות הבמה הגדולה בנוב ובגבעון והארון בקריית יערים ובעיר דוד לא מצאנו התעניינות מיוחדת של העם במקומות אלו. המלך הוא היוזם, המארגן והמבצע את בניין המקדש, ושותפות העם היא בעיקרה במס שהוא מעלה מהם. וגם לעתיד לבוא "המלך המשיח עתיד לעמוד ולהחזיר מלכות דוד ליושנה לממשלה הראשונה ובונה המקדש" (רמב"ם הלכות מלכים פי"א ה"א).

In the Sanctuary, on the other hand, the royal and empiric aspect stands out. The nation of Israel is already established in its country and the monarchy is established, and the construction of the Sanctuary is performed as one of the royal mitzvot (after establishing a king and destroying Amalek). The ties formed with neighbouring nations for this purpose also testify regarding the royal/empire aspect of the building of the Sanctuary. The nation itself is not close to the matters of the Sanctuary. In the time of Shiloh there was idolatry in the land, and also when there was a major altar in Nov and Givon, and the Ark was in Kiryat Yearim and Ir David, we don't find any special interest of the nation in these places. The king was the planner, organizer and executor of the building of the Sanctuary, and the nation's role was primarily in the tax he collected from them. Also in the future, "The king, Mashiach [or: the anointed king] will stand and restore the reign of David to its old, first power, building the Beit haMikdash." (Rambam, Laws of Kings 11:1)

9:24 The palace of Pharaoh's daughter, and the Milo

22. An explanation Divrei haYamim II 8:11

23. Radak to Divrei haYamim II 8:11

ואף על פי שלא היה הארון כי אם באחד מהבתים המקודש לו, אעפ"כ חשב כל הבתים המקודשים כיון שנכנס שם הארון. And although the Aron was only in one of the houses, which was consecrated for it, he considered all of the houses consecrated because the Aron had entered the area.

24. Abarbanel to Melachim I 9:24

פן יאמרו שהיתה בת פרעה במקום הארון אשר עמד שם.

Lest they say that Pharaoh's daughter was in the place where the Aron stood.